

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Політична економія»

Галузь знань	07 «Управління і адміністрування»		Освітній рівень	Початковий рівень (короткий цикл)				
Спеціальність	073 «Менеджмент»		Семестр	1				
Освітньо-професійна програма	«Менеджмент»		Тип дисципліни	Обов'язкова				
Факультет	Економіки і менеджменту		Кафедра	Менеджмент				
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
	4	120	Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю
			30	-	30	-	60	Екзамен

ВИКЛАДАЧІ

Волошина Олена Олексіївна, zakaz@krm.net.ua

	Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту ДДМА. Досвід роботи - більше 20 років. Автор понад 50 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі 4 монографій з актуальними проблемами економіки та управління. Провідний лектор з дисциплін: «Інвестиційний менеджмент», «Фінансовий менеджмент», «Політична економія», «Ризик-менеджмент».
--	---

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Результати повної середньої освіти
Освітні компоненти для яких є базовою	Фінанси, Основи менеджменту

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми	
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції
<p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК5. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях</p> <p>ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість</p>	<p>СК1. Розуміння принципів і норм права та використання їх у професійній діяльності</p> <p>СК3. Здатність застосовувати знання теорії і практики менеджменту для вирішення типових спеціалізованих задач професійної діяльності</p> <p>СК4. Здатність управліти підрозділом та налагоджувати необхідні комунікації в процесі управління</p> <p>СК6. Здатність планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу та роботу інших працівників</p> <p>СК9. Здатність проводити економічні розрахунки</p> <p>.</p>

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

ПРН9. Знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних задач.

ПРН15. Визначати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Анотація	Сучасна економіка – це особлива сфера життедіяльності людини й суспільства, яка має свої об'єктивні закони і невирішенні проблеми. Відтак і наука, яка вивчає поведінку господарюючих суб'єктів на різних рівнях економічної системи (сім'ї, фірми, держави), мотиви та фактори прийняття ними рішень є необхідною для всіх верств суспільства. Вирішальною роллю економіки у суспільних процесах економічна теорія висунута у центр усієї системи економічних та суспільних наук. Дисципліна «Політична економія» посідає важливе місце в структурно-логічній схемі підготовки магістрів за спеціальністю 073 «Менеджмент». Вивчення даної дисципліни базується на концепціях і поняттях теорії управління, менеджменту, теорії проектного аналізу і спрямоване на формування сучасного фахівця.
Мета	формування когнітивних, афективних та моторних компетентностей відносно застосування універсального інструментарію задля прийняття стратегічних і тактичних (оперативних рішень) в рамках управління менеджментом
Формат	Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – екзамен (очний, дистанційний формат)

«Правила гри»	<ul style="list-style-type: none"> Курс «Політичної економії» передбачає колективну роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Для освоєння дисципліни необхідно відвідування лекцій і практичних занять, а також 90 годин самостійної роботи. Самостійна робота включає в себе вивчення питань, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, робота над практичними завданнями. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані згідно графіку. У разі пропущених занять студент повинен виконати всі завдання самостійно або на передбачених консультаціях. Під час роботи над самостійними завданнями не допустимо порушення академічної добросердісті: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів. Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видається з заняття, за заняття отримує 0 балів.
----------------------	---

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Лекція 1	Фактори суспільного виробництва і ефективність їх використання	Практичне заняття 1	Заняття 1. Проблема ефективності використання ресурсів (діалог-пояснення, усне опитування)	Самостійна робота	Сучасні економісти про класифікацію економічних ресурсів
Лекція 2	Товарна організація виробництва	Практичне заняття 2	Заняття 2 Основні риси товарного виробництва і його історичні типи (діалог-пояснення, групове рішення кейсів)		Характеристика натурального господарства
Лекція 3	Розвиток грошової форми вартості	Практичне заняття 3	Заняття 3 Системи металевого і паперового обігу. (діалог-пояснення, рішення кейсів)		Загальна характеристика золотого стандарту і його види
Лекція 4	Капітал та його властивості	Практичне заняття 4,5	Заняття 4. Економічна природа капіталу та його структура (групове рішення кейсів) Заняття 5. Теорія капіталістичної експлуатації Карла Маркса (діалог-пояснення, групова робота)		Заробітна плата її сутність та основні види
Лекція 5	Аграрні відносини та їх особливості	Практичне заняття 6,7	Заняття 6. Земельна рента (індивідуальне завдання) Заняття 7. Контрольна робота за модулем 1.		Власність на землю. Типи сільськогосподарських підприємств
Лекція 6	Малий бізнес у ринковій економіці	Практичне заняття 8,9	Заняття 8 Необхідність, сутність та структура малого бізнесу (діалог-пояснення) Заняття 9 Домогосподарство, як головний суб'єкт ринку (групове рішення кейсів)		Франшиза, як організаційна форма бізнесу
Лекція 7	Акціонерні товариства	Практичне заняття 10	Заняття 10. Структура та управління корпорацією (діалог-пояснення, індивідуальне завдання)		Робоча акціонерна власність
Лекція 8	Витрати виробництва і прибуток	Практичне заняття 11,12	Заняття 11. Норма прибутку і фактори впливу на дохід (індивідуальне завдання) Заняття 12. Міжгалузева конкуренція		Методи управління ризиком
Лекція 9	Інфраструктура ринку капіталу і сфера обігу	Практичне заняття 13,14	Заняття 13 Сутність і роль сфери обігу (діалог-пояснення) Заняття 14 Модульна контрольна робота №2		Роль кредиту у розвитку виробництва
Лекція 10	Форми суспільного продукту в процесі відтворення	Практичне заняття 15	Заняття 15 Колоквіум		Умови реалізації суспільного продукту

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт: Googledocs, GoogleAnalytics, GoogleTrends - проведення та оцінка маркетингових досліджень; HohliBuilder, GoogleCharts, Vizualize-онлайн сервіси для створення інфографіки; Microsoft PowerPoint – візуалізація даних Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних

Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;

Система дистанційного навчання і контролю Moodle – <http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1256>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література	Додаткові джерела	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ніколенко Ю.В. Політична економія: Підручник. Київ: ЦУЛ. 2019-632 с. 2. Лагутін В.Д., Уманців Ю.М., Щербакова Т.А. Економічна теорія: підручник. Київ: Київський національний торговий економічний університет. 2017. – 608 с. 3. Бріль М.С., Кліменко О.М., Лісна І.Ф. Політична економія: Навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. -280 с. 4. Семененко В., Коваленко Д., Бугас В., Семененко О. Економічна теорія: політекономія. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. – 428 с. 5. Сірко А.В. Економічна теорія: політекономія. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 448 с. 6 Adam Smith. An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations. MetaLibri. terdam. 2007 – 448 p. 7.Базилевич В.Д. Економічна теорія: Політекономія: Підручник. Київ: Знання-прес. 2008.-719 с. 8. Горлач М.І. Економічна теорія. Київ: ЦУЛ. 2019-532 с 9 Уразов А.У. Основи економічної теорії. Київ: ЦУЛ. 2019-312 с 10 Antoine Montchrestien de Watteville. Traite d'economie politique. University of Pennsylvania Press Anniversary Collection; Reprint 2016 ed. Edition. – 176 с. 11 Білецька Л.В. Білецький О.В. Савич В.І. Економічна теорія: Політична економія, Макроекономіка, Мікроекономіка. Київ: ЦУЛ. 2019-688 с	<ol style="list-style-type: none"> 1 Гаршина, О. К., Волошина О.О. Політична економія : курс лекцій / О. К. Гаршина. – Краматорськ : ДДМА, 2018. – Ч. 1. – 70 с. 2 Гаршина, О. К., Волошина О.О. Політична економія : курс лекцій / О. К. Гаршина. – Краматорськ : ДДМА, 2018. – Ч. 2. – 86 с 3 Гаршина, О. К. Практикум з політичної економії : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. К. Гаршина, В. А. Панков. – К.: Слово, 2018.- 208 с.
		Web-ресурси	
		1. <u>http://www.airn.net</u>	
		2. <u>http://www.ukrstat.gov.ua</u>	
		3 : <u>http://www.smida.gov.ua/emitents</u>	
		4 <u>http://www.kompass.ua</u>	
		5. <u>http://www.niss.gov.ua</u>	

СИСТЕМА ОЦІНКИ

Склад модулів		Сума балів	ECST	Оцінка	Рівень компетентності
Форми та методи контролю	Рейтингова оцінка, бали	90 - 100	A	відмінно	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищують його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленню вивчені питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
Усне опитування	5				Достатній Забезпечує студента самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивчені дисципліни
Участь в груповій роботі (формування політики управління власним капіталом)	5	81 - 89	B	добре	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
Індивідуальне завдання (кейс)	5				Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
Модульна контрольна робота №1	25	75 - 80	C		Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
Індивідуальне завдання (аналіз структури капіталу підприємства)	10	65 - 74	D	задовільно	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивчені дисципліни
Індивідуальне завдання (побудова карти ризику)	10	55 - 64	E		Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни
Усне опитування	5	30 - 54	FX		
Модульна контрольна робота №2	20				
Колоквіум	15	0 - 29	F		

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Види навчальної роботи	Розподіл між навчальними тижнями															Сума балів	ЗАЛІК
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Методи контролю	УО				ГР	I3	MK1			I3	I3		УО	MK2	K		
Всього балів на тиждень	5				5	5	25			10	10		5	20	15	100	
Модулі.	●							●M1	●						●M2		

ВК – вхідний контроль; УО – усне опитування; ГР – групова робота; I3 – індивідуальне завдання; МКР – модульна контрольна робота; К – колоквіум, Р - реферат

Розглянуто і схваленона засіданні кафедри Менеджмент

Протокол № 1 від 29.08.2023

Завідувач кафедри:

 /Фоміченко І.П./

Розробник:

 /Волошина О.О./

Гарант освітньої програми:

 /Волошина О.О./

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Декан факультету:

 Мироненко Е.В.